

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
 Egy óra . . . . . 1 kor. Egy óra . . . . . 50 fill.
 Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
Uj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Hajdúvármegye Tisza ellen.

[Bocskay népe nyilatkozott.]

Debreczen, december 15.

Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartott közgyűlésén itelt a Tisza államcsinyje felől. Ez az ítélet méltó Bocskai népehez.

A minden-kormányának egyformán bódoló mamelukok felhajtása igen nagy volt. A jól ösmert nagybérlők, községi és megyei tisztviselők (csak részben!) viseltetnek feltétlen bizalommal Tisza ellen, míg majd másik bálvány nem következik utána . . .

A hajduk választott képviselői azonban, az igazi hajduság Tisza ellen nyilatkozott. Nemcsak a bizalmatlanságot fejezte ki ez a lelkes többség, hanem felír a mellett is, hogy a Perczel-Tisza czinkosság szülte november 18-diki államcsinyes házszabályok alapján hozott határozatokat és törvényeket törvényeseknek el nem ismeri és azok végrehajtását megtagadja. És hogy Hajdúvármegye ítéletét, a Tisza iránti legteljesebb bizalmatlanságot a felebezési határidő betartása nélkül azonnal felküldik a t. házhoz (jó is sietni; mert Tisza addig végleg megbukik! Szerk.)

Hajdúvármegye ezen hazafias, erélyes határozata dicsően sorakozik a Deák megyéjének, Zalának a határozata mellé. Országra szóló példa ez! És mi ennek a nevezetes és nagyjelentőségű közgyűlésnek a többféle tanuságaira még visszatérünk. De elismeréssel nyilatkozunk Domahidy Elemér főispán felől, aki, a szavazás kihirdetésénél követett kised taktikázástól eltekintve a próba mameluk fogást illetőleg, igyekezett tőle lehetőleg tárgyilagosan vezetni ezt az izzó hevületű közgyűlést, a melyről szóló részletes tudósításainkat alábbiakban adjuk,

Hajdúvármegye mai ülésére nagysámmal jelentek meg a bizottsági tagok. A hajdani híres Fehérlő fogadónak a füstös emeleti nagyterme, a mely most vármegyei tanácskozó teremül szolgál, zsufolásig megtelt képviselőtestületi tagokkal; különösen az árkon-bokron, egész a kormány bukásáig

híven kitartó mamelukság részéről volt nagy a felhajtás.

Domahidy Elemér daliás főispán (diszmagyarban) elnökölt, a ki, tekintettel, hogy politikai érzelem hurokat érintő indítvány kerül tárgyalásra, higgadságra kéri a bizottságot és rövid üdvözlő szavak után megnyitja a közgyűlést.

Kovács Gyula a vármegyei ellenzék vezértagja, országgyűlési képviselő kért szót. Az általános szokásra hivatkozva, hogy az általa benyújtott indítványt mindjárt az alispáni időszakos jelentés felolvasása után tárgyalja le a közgyűlés.

Domahidy Elemér főispán helyt adott a kérelemnek.

Pákozdy Sándor vármegyei első aljegyző, tb. főjegyző mihamar keresztül olvasván az alispáni jelentést, azt tudomásul vették és rátértek a nevezetes 14-dik pontra, a mely alatt volt felvéve Kovács Gyulának és 23 törvényhatósági bizottsági tagtársának ösmert hazafias indítványa, a Tisza kormány ellen bizalmatlansági nyilatkozat.

A bizalmatlansági nyilatkozat.

Weszprémy Zoltán főjegyző olvasta fel Kovács Gyuláéknak november havában benyújtott itt következő bizalmatlansági indítványát:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Ismeretes a tekintetes bizottsági közgyűlés tagjai előtt az a példátlan erőszak, melylyel a jelenlegi kormányelnök vezetése alatt kormánypart és a képviselőház elnökének segítségével a folyó november hó 18-án a képviselőház éjjele, tehát törvényellenes ülésén a házszabályain keresztül gázolt s egy ilyen módon hozott határozattal ezer éves alkotmányunk utolsó biztosítékát a szólásszabadsággal megsemmisíteni akarja; azt hisszük, hogy bizottsági közgyűlésünk a kormány elnökének és pártjának ez eljársát szó nélkül nem hagyhatja, a megejtett alkotmány sértés, az őseinktől öröklött szólásszabadság sérthetlensége érdekében tiltakozó szavát felemelni kívánja:

indítványozzuk azért, hogy a bizottsági közgyűlés a legnagyobb felháborodását fejezze ki a képviselőházban e hó november 18-án történt erőszakosság felett, tiltakozzék a teljes szólás szabadságnak bármely formában való megszorítása ellen s végre gróf Tisza István kormány elnökkel szemben a legmélyebb bizalmatlanságának kifejezést adjon. (Viharos eljenzés! Taps!)

Majd ezzel szemben ezután az állandó választmány határozati javaslatát terjesztette elő, mely a bizalmatlansági indítvány fölötti napirendretérést javasolta.

A vita kezdődik.

Kovács Gyula már közel 20 év óta tagja a megyebizottságnak. A szenvedélyek sohasem ragadták tulzásokba. Ezen indítványát is hazafias aggodalomból tette meg. Ezen hazafias aggodalmait a november 18-iki államcsiny miatt keletkeztek; amelyeket kiszínezni nem akar, de az tény, hogy azon az ülésen a miniszterelnök nyíltan bejelentette a törvényszegést, midőn kijelentette, hogy igenis megszegi a házszabályokat. Meg is szegte. Összeszövetkezett a házelnökkel és olyan határozati javaslatot enunziált, amelyet meg sem vitathattak.

Ez a határozat a szólásszabadságot elnyomja; pedig ha még ezt a jogunkat is elveszik, akkor semmink sem marad alkotmányunk védelmére. Fohászkodik, hogy a Bocskay, Kosuth Lajos szelleme, kiknek a képei e teremben függenek, vezérelje a törvényhatóságot. Ezeknek a magyaroknak a szellemétől ihletve határozzanak és indítványa mindkét részét fogadják el. (Viharos taps, eljenzés.)

Az öreg alispán.

Rázsó Gyula (az öreg alispán) a meggyőződését követi mindig, de azt senkire nem erőszakolta. Ő anyagilag igyekezett a vármegyét előbbrevinni. Akkor is, midőn a beruházási államkölesönök szóba kerültek, két millióért sokat, igen sokat kilincsel a minisztereknél. Elismeri, hogy Kovács Gyula is segédkezett neki az államkölesön kieszközlésénél, de felpanaszolja, hogy Kovács Gyula egyszer vétett a számban, mert csak 200 ezer koronát kért. Ő azonban nagy diplomata volt, mert midőn annak idején bizalommal üdvözölte a vármegye Tisza miniszterelnököt, kapott az alkalmon és azonnal 3/2 milliót kért a vármegyének, még betetőzte és kihasználta a rokonszenvet, midőn sikerült küldöttséggel is megjeleni minisztereknél, ekkor osztán kedvezően intéztek el mindent. . . . Majd ezen a tárgyra nem igen tartozó, de tagadhatatlanul érdekes leleplezések után rátért a november 18-diki államcsinyre. Jelen volt azon az ülésen, látta, hogy 10—15 képviselő górált ott. Most már azonban változottak a körülmények és kéri, hogy az állandó választmány javaslatát fogadván el, térjenek napirendre a bizalmatlansági indítvány fölött.

Érvénytelen törvény alkotások.

Weszprémy István szerint az alispán által felsorolt jócselekedetekből

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantti czéggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

nem az következik, hogy a kormány hibáit elnézzük. Eppen azért elfogadja a Kovács Gyuláék indítványát, mert a november 18-diki eseményt csinynek tekinti. *Annyira elitéli, hogy még a Kovács Gyuláék indítványa sem elégíti ki, pótolni kívánja.* Neki még ez nem elég, bár annak idején az obstrukciót nem helyeselte, de most lelkéből fel van háborodva, hogy a miniszterelnök ilyen időtlenül az alkotmányt sértette meg, midőn a szólásszabadságot támadta és a nemzeti közvéleményt akarta elnémitani. De a legfőbb, legmegdöbbentőbb sérelem itt az, hogy a törvényellenorszére és gyakorlására hivatott kormány szegte meg tiporta el a törvényt. Az ilyen erőszak: jognak forrását nem képezheti. Az ő kurucz egyenessége a november 18-dikán hozott határozatokat kötelezőnek nem ismer el; az azok alapján alkotott törvényeknek engedelmeskedni soha nem fog; azért a Kovács Gyula indítványát elfogadva pótlólag még kimondatni és hozzá csatolni kéri, hogy *Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága azt is kimondja, miszerint a november 18-diki erőszakos házszabályt érvénytelennek tekinti és az így hozandó törvényeknek nem engedelmeskedik és azokat nem hajtja végre. Ezt is indítványozza a feliratba vétetni.* (Zugó taps éljenzés.)

A kurucz pap.

Jánosi Zoltán, a kit Rásó Gyula felszólalásával személyében érintett a szocialistákkal kapcsolatban, először is személyes kérdésben nyilatkozott; majd a felemlegetett állam kölcsönre jegyzi meg, hogy azt a kormány nem a magáéból adja, hanem az adófilléreinkből. Ezt hát érdemül nem lehet felemlegetni. Nem jótékonykodás ez, hanem kötelesség. Egyébként mind a Kovács Gyula, mind a Veszprémy István indítványát elfogadja; mert a kormány tájékozatlanul a közvélemény ellenére ment bele az erőszakos államcsínybe. Ez a kormány azért éppen úgy megérdemli a bizalmatlanságot, mint a solymári szűz a koszoruját. Mert béke volt, a munka ideje volt, midőn Tisza az ugrai levéllel fölzarvarta az ország nyugalmát; majd nyomon következett a november 18. államcsíny, azután a darabontok és további lázító erőszakosságok; úgy hogy végül az ellenzék is kénytelen volt ezen törvénytelen erőszakokra erőszakkal felelni. Csodálja, hogy a miniszterelnök — nem azt látja a közéletben, mint a magánéletben; mert a — közéletben sőtét pont a miniszterelnök, a magán-

életben világosság. Lelkesen és hosszadalmasan beszél a kormány hazafiatlan és nemzetietlen politikájáról; arra a következtetésre jut, hogy a nemzetnek még a forradalomhoz is joga van, ha belekergetik; mert bárki elbukhat, de a nemzetnek élni kell. Azért nemcsak hozzájárul a beadott két indítványhoz, hanem azt még meg is pótolja, hogy feliratilag kimondván a közgyűlés:

„hogy a fennvegetett alkotmány épületének szélesebb és biztosabb alapokra való fektetése végett: a magyarul írni és olvasni tudáshoz, valamint a 21-ik életév betöltéséhez költött általános választói jog törvénybe iktatását szükségesnek tartja és követeli. Végre a közgyűlés határozza el, hogy e határozata felirat alakjában — jelen felirat kézírásával — terjesztessék fel.“

A ki bizik Tiszában.

Ij. Lengyel Imre az, a ki bizik Tiszában. Ő szinte régi bizottsági tag, sokat látott s tapasztalt. Felismeri, hogy micsoda törvényhatóságok szavaztak bizalmat Tiszának Majd az ujságok iránti bizalmatlanságának éles kifejezéseit jelentvén ki, szétcsapongólag indokolja meg, hogy miért viseltetik oly nagy bizalommal Tisza iránt. A november 18-iki államcsínyről nem kíván nyilatkozni, atólól nem vitatkozik, hanem beszédét azzal a felkiáltással fejezi be:

— Legyen vége a komédiának! Az állandó választmány határozati javaslatát fogadja el. (Beszédét vegyes érzelmekkel és sűrű közbekiáltásokkal fogadta a közgyűlés többsége.)

A ki szinte bizva-bizik.

Dr. Popper Mór a Jánosi által félreértett közbeszólását magyarázza ki. És állítja, hogy nemesak a régi rendi nemesség, hanem az alkotmány sánczai közé utóbb bevett polgárság is kész a hazájáért minden áldozatra. (Látszik! gunyos közbekiáltások.) Különben ő is elfogadja az állandó választmány határozati javaslatát. (Zajos közbekiáltások: Már elkészt! A bukott Tisza már nem esztogat több kutyabört!)

Az alkotmány a mi szentségünk.

Brassay Károly azt tapasztalja, hogy a magát szabadeivünek nevezett párt s az ellenzék között lehetetlen az egyetértés, mert a szabadelvü párt minden kormányelnökben providentialis államférfiut tisztel s az iránta való bizalmi nyilatkozatot, mintegy a zsebében hozza magával; míg az ellenzék tisztán az elveket és a haza javát tartva szem előtt, nem habozott annak idején, midőn Tisza az „előkelő idegent“ méltán rendre utasította, bizalmi nyilatkozatával tüntetni ki őt. Most bizalmatlanságát kell kifejeznie iránta, éppen álláspontja: alkotmányos szabadságunkhoz való erős magatartásból. Visszautasítja azt a vádat, hogy az ellenzék nem viselkedik a magyar parlamenthez illően. *Hát parlamentárisak a Tisza nyilatkozatai, melyekben bandának és csordának nevezi az ellenzéket? Ne hivatkozzanak a*

december 13-án történetekre, mert ha pirulva gondol a magyar ember országgyűlésre, akkor az azon országgyűlés, mely *kellő tapintattal és egyhangulag* hazaárulóknak nyilvánította Tökölyt és Rákóczi Ferenczet, míg a jogos magyar büszkeség dagasztja keblünket, midőn megemlékezünk az ónodi országgyűlésről, hol a karok és rendek összevagdalták Rakovszkyt és Okolicsányit. A magyar ember nem számít: mi illik és mi nem illik, midőn jogainak sérelmét érzi; hanem teszi, mire szive-lelke őszinte érzelme, magyar büszkesége ösztönzi. *Emlékezzünk meg arról, hogy minket, a virilisek kivételével, Hajdúvármegye független érzelmű polgársága küldött ide, s a mi megbízó levelünk, melyet ettől a néptől nyertünk, szent kötelességünké teszi, hogy a vármegye közvéleményével valljuk és hirdessük: vesszen és pusztuljon akárhány miniszterelnök, mert jön utána akárhány; de a magyar alkotmány századokon át erős pALLADIUMÁN a szólásszabadságon soha a legkisebb csorba se essék. Csatlakozik Kovács Gyula és társai indítványához.*

A főorvos kurája.

Még doktor Losonczy Álmos kiváló és népszerű vármegyei főorvosunk is sorompóba lépett, hogy jóra kurálja Hajdúvármegyében a Tisza István veszendő ügyét. Sokkal inkább szeretik a hajduk a tudós és kiváló gyógsikeres főorvost, mintsemhogy megharagudtak volna rá. Csak most egyszer esett meg rajta, hogy a receptjét nem fogadták el; mert erre a receptre a Tisza iránti bizalom mákonyos porszeméi voltak nagy adagokban felírva. Egyébként a főorvos véleménye szerint a salamoni átoktól sújtott hazánkra mindenek között az obstrukció volt a legvégzetesebb, a földmivések ma is siratják ezt (Nem sirunk még! Mi élünk és halunk a hazánkért! rivalgták a földmives hajduk képviselői a közepől.) Egyébként a főorvosunk körmegeállítása szerint a magyar alkotmány *nincsen veszélyben.* A bekés munkát akarják biztosítani. A napirendre térés mellett szavaz.

El kell takarítani a Tisza hulláját.

Ifjabb MÓRICZ Pál örvend, hogy a főorvos, mint a vármegyei közegészségügy legfőbb őre is hozza szóltott e kérdéshez. Most már legalább ő is kifejtheti aggályait, melyeket közegészségügyi tekintetből alkot Tisza ellen. A közegészségügy hozza magával, hogy például a piaczn vagy az utcán ledobbant állati hullát azonnal kitakarítják a falu végre, a gyepre. Szerinte a november 18 diki államcsíny óta Tisza is ilyen hulla! Nagy zajongás a mameluk részről! Eláll! Halljuk! kiáltások másrésztől; mint magyar hazafi, mint magyar politikus — egyiránt — hullatetem Tisza és ezt a bomladó tetemet haladéktalanul el kell takarítani nemzeti közéletünk piaczárol. (Nagy zúgás! ingerült közbekiáltások!) Akár tetszik, akár nem, ezt kimondja és a legnagyobb lelkesedéssel és hazafias örömmel üdvözlí Kovács Gyulát indítványáért, a melyhez hozzájárul.

Kurián Gyula

órás és ékszerésznél, Piacz-utca 42. sz.

a legjobb és legszebb

óra- és ékszerneműek

legújtanosabban beszerezhetők.

A haza érdekében.

Soltész László a haza érdekében szólalt fel. A haza mindenekelőtt legyen a jel-szavunk. A tisztességet és törvényt kell biztosítani. Az obstrukciót elítéli. November 18 től eltekint. A napirendre térést pártolja.

A főjegyző a válaszuton.

Weszprémy Zoltán főjegyző látván, hogy névszerinti szavazás következik, nyilatkozni akar a szavazásnál bekövetkező viselkedéséről. Kijelenti, hogy ő az állandó választmány határozata ellen foglalt állást a gyűlésen. Külön indítványt terjesztett elő, hogy a szavazásnál való esetleges tartózkodását indokolja. Ösmerteti ezen külön indítványát, amelyben helyteleníti a törvénysértést, de helytelinit az obstrukciót is, felirat intézését javasolja, melyben a törvényes tanácskozási rend visszaállítását kéri.

Hajdúvármegyéhez nyíltság illik.

Jánosi Zoltán lelkes szavak kíséretében nyújtja be a több mint husz bizottsági tag által aláírt névszerinti szavazási kérvényt, felhíván a közgyűlést, hogy Hajdúvármegyének nyíltan kell kifejeznie a véleményét.

De mielőtt **Domahidy** Elemér főispán a szavazást elrendelte volna, **Kovács** Gyula a bizalmatlansági indítvány benyújtója zárószóval élt.

Kovács Gyula zárszavai.

Kovács Gyula az ellenvélemények meghallgatása után kijelenti, hogy az ellenvélemény részéről a vita során egyetlen érvet nem hallott, amely az alkotmány sértés tényét megczáfolta volna. A Soltész László aggályaira megjegyzi, hogy *erőszakkal a békés munkát biztosítani nem lehet.* Az obstrukciót pedig addig nem lehet kiküszöbölni, amíg Ausztriával közös ügyes viszonyban élünk; mert a mi nemzeti vívmányt elértünk, azt csak az obstrukciónak köszönhetjük. Viharos taps és éljenzés között kéri indítványának a Jánosi és Weszprémy István pótitványával való elfogadását.

Az érdekfeszítő névszerinti szavazás.

Ezután **Domahidy** Elemér főispán elrendelte a névszerinti szavazást. Ha az állandó választmány napirendre térését elvetik, akkor a Kovács Gyula és társainak (Jánosi és Weszprémy!) bizalmatlansági indítványát fogadja el a közgyűlés és ilyen értelemben irnak fel.

A szavazásra ilyen értelemben teszi fel, az állandó választmány határozatát bocsátván előre, a kérdést. A kik elfogadják „igen”-nel, a kik elvetik „nem”-mel szavaznak.

A névszerinti szavazás érdekfeszítően folyt le. A mameluk seregrészéről egy csapat nagybérű, vezette be az „igen”-nel való szavazást. Igen csiklandós közbekiáltások kísérték a szavazatokat, a melyeket leginkább halkított szóval mondtak be.

— Talán magok is bárók vagy nemesek akarnak lenni? Elkéstek már... Levelők.

Kinos feltűnést keltett az ellenzék tömörült soraiban, hogy Somossy Béla hajdú-böszörményi polgármester, a volt Kossuth párti követ a napirendre térés mellett szavazott.

Ellenben annál viharosabban éljeneztek **Fekete** Sándor hajdúszoboszlói és **Csohány** László hajdunánási derék polgármestereket, a kik Tisza ellen megszavazták a bizalmatlanságot; ugyancsak az ellenzékkel szavaztak és sok éljenzést kaptak **Ujhelyi** Andor dorogi g. kath. plébános, **Padrah** Sándor közjegyző, az ősz **Soltész** Farkas, **Harstein** Kálmán, **Harsányi** Dezső, **Győrössy** Mór és még többen. Nagy tetszéssel tüntette ki az ellenzék **Weszprémy** Zoltán vármegyei főjegyzőt, **Pénzes** Sándor árvaszéki elnököt, **Czeglédy** Mihály doktor vármegyei tiszti főügyészt és **Dávidházy** aljegyzőt, a kik a szavazástól tartózkodtak.

Nagy lehurrogásban részesült **Rajk** dorogi főbíró, ki a mamelukokkal szavazott. Ide szavazott a községi jegyzői kar egyrésze, a tisztviselők egyrésze, a virilis nagybérűk és a választott képviselők közül — kevesen...

A szavazás végén nagyon felháborodtak, viharosan tiltakoztak az ellenzékiek, hogy midőn már a szavazás be volt fejezve, az eredmény kihirdetését halasztgatni próbálta a főispán is, mely taktikázás következtében még két Tiszahuszárt sikerítettek elő. Közülök az egyiknek, **Ács** Nagy Sándor bizottsági tagnak, kit karofogva legutóljára vezettek elő, igazi vesszőfutást kellett kiállani. Főretgeként harsogott felé:

— Szégyelje magát! Ki kell dobni! Tisza huszár!

Mindamellett az eredmény kihirdetésére is rákért a sor. A főispán kijelentette, hogy a napirendről levétel mellett 66-an szavaztak, ellene 69-en. Így a közgyűlés határozataként mondta ki, hogy a **Tisza István elleni bizalmatlansági indítvány van elfogadva és a Kovács Gyuláék erélyes, alapos, hazafias indítványa értelmében, a felelősségi határidőt nem várva be, felirnak a képviselőházhoz.**

Ez a méltó határozat Boeckay hajduhoz.

Azt hisszük, hogy Hajdúvármegye közönségére igen tanulságos lesz és a választók pedig okulhatnak is belőle, hogy eme nevezetes gyűlésen kik szavaztak az alkotmánytörő Tisza ellen, kik hódoltak annak még az államesiny után is, végül, hogy a jelen voltak közül, kik tartózkodtak a szavazástól.

Az igazi hajduk.

— A kik „nem”-mel szavaztak. —

Grósz Nagy Mihály, Ujhelyi Andor (g. kath. lelkész), Makai János, Schönfeld Gábor, Dobi Sándor, Soós János Weszprémy István, Csapó István, Csohány László (polgármester) Márton Gábor, Kovács Gyula, Hartstein Kálmán, Borbély Mihály, B. Nagy Károly, Harsányi Dezső, Kaszás István, Soltész Farkas (ev. ref. lelkész), Szilágyi János, Zakar Sándor, Sály Lajos, Décsy Lajos, Győrössy Mór, Ignát Balint, Szabó András, G. Kovács Márton, Mező Sándor, Horog Sámuel, K. Kovács József, Fekete Sándor (polgármester), Bőr János, Oláh Miklós, Csanády István, Jeges János, Padrah Sándor (kir. közjegyző), Czeglédy Lajos, Hetey Ignác, Ádám János, Vitányi József, Kola Gábor, Lente Lajos, Vitéz József, Vad Imre, Sebestyén Miklós, Pénzes Miklós, Brassay Károly, Tokai Imre, Mirkó Imre, Lakatos Pál, Radó József, Görög

Ferencz, Bencze Antal, M. Tóth Pál, Tóth József, A. Tóth Mihály, Varga Gábor, Farkas Gábor, Simon Károly, Hadházy József, Csapó László, F. Szabó László, Jánosi Zoltán (ref. lelkész), Nagy Albert, Kéri Lajos, ifju Nagy Lajos, Bálint Imre, Ványi Lajos, Koroknai Gergely, Bernáth Sándor, Lojka Károly, ifjabb Mórócz Pál. Összesen 69-en.

Jelen voltak a teremben, de a szavazástól tartózkodtak: Weszprémy Zoltán főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, Czeglédy Mihály tiszti ügyész, Dávidházy Sándor II. aljegyző, összesen 4.

A gárda.

— Akik „igen”-nel szavaztak. —

Igennel szavaztak: Fried Leó, Lichtschein Dezső, Fischbein Ignác, ifj. Lichtstein Sámuel, Berencsy Gyula (postamester), Rosinger Lajos, Adler Farkas, Somossy Béla (polgármester), Lichtmann Mór, Stein Péter, Fogthüty János, Karacs Imre, Schönfeld Rudolf, Gyémánt Sámuel, ifju Fazekas Gábor, G. Tóth Mihály, dr. Malatinszky József, Bleyer Mór, Propper Miklós, dr. Kertész József, Soltész László, Bleyer Adolf, dr. Popper Mór, id. Fazekas Gábor, dr. Nagy Gábor, Egri Dániel, Grosz Herman, Harsányi Károly, U. Szabó Sándor, Lévy Márton, Forrai Ernő, U. Szabó János, Harcsarik Géza (községi bíró), Lőki Sándor, Kelemen Gábor, ifju Kövér Pál, Lengyel Imre (táblabíró), Rajk Imre (községi bíró), Farkas Győző (községi jegyző), Kovács Ferencz, Gaál József, Orosz István (községi jegyző), Tari Péter, dr. Kovács Albert, Szabó Gábor, Devics Lajos, Magyar János, Zichermann Jakab, Etey János (községi jegyző), Pap Sándor (községi jegyző), Nábráczky István (főszolgabíró), Kálai Ignác (községi jegyző), Kiss József, Nádaszy Béni (községi jegyző), Bakos Lajos, Rásó Gyula alispán, Pákozdy Sándor (vármegyei aljegyző), Dalmy Barna (vármegyei aljegyző), Sepsy Dezső (vármegyei árvaszéki ülnök, dr. Losonczy Álmós főorvos, Nemes Zoltán főszolgabíró, Latinovics Mihály kir. kulturmérnök, Weszprémy Kálmán levéltárnok, Kövér Pál, Ács Nagy Sándor. Összesen 64.

Országgyűlés.**Viharos ülés a képviselőházban.**

— Budapest, december 15. —

Az egyesült ellenzék reggel kilencórakor jött be a Házba testületileg. A miniszterek bársonyszékek híján ma is az első padsorban foglaltak helyet. **Abaffy** Ödön, a ki tudvalevőleg a néppártból kilépett és a Tisza-darabontokhoz csatlakozott, a néppárti padok felé ment és **Rakovszky** Istvánnal beszélgetett.

Éktelen zaj támadt erre az ellenzéken.

— Mit akar itt ez a kormánypárti? Menjjen a jobboldalra! Nem, türjük.

Abaffy elsompolyog a jobboldalra.

Elnök **Jakabffy** Imre az üést megnyitja. Mellette áll **Feilitzsch** Arthur báró.

Lengyel Zoltán: Le onnan! Micsoda dolog ez, hogy az elnök sugat magának.

Várady Károly: Le onnan!

Jakabffy Imre: Feilitzsch alelnök urnak, mig a Ház meg nem alakult, jega van itt lenni. Hárszabályokhoz többen jelentkeztek, elsősorban **Andrássy** Gyula gróf. (Viharos éljenzés a baloldalon és taps.)

Napirend előtt.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy napirend előtt akart felszólalni, de az

Amerikai husvágó gépek különféle vágásra alkalmasak legolcsóbb árban **Bészler** és **Dávid** vaskereskedésében kaphatók.

Nagy zaj keletkezik erre a baloldalon.

Kiáltások:

— *Ilyet nem ismerünk!*

Apponyi gróf az előadói székre megy és valamit kérdez az elnöktől. Tisza gróf is felmegy az elnökhöz. A zaj elül.

Elnök: T. Ház a módosított házszabályok... (Nagy zaj a baloldalon.)

Kiáltások: Nincs módosított házszabály!

Elnök: Én nem hamisítok. Én itt a ház határozata alapján módosított házszabály alapján vagyok. (Nagy zaj a baloldalon.)

Az ellenzék házszabályokat lobogtat. (Nagy zaj.)

Hadik János gróf: Itt egy erőszakos elnöki enunziációról, de nem házszabály-módosításról volt szó.

Sturmann György és **Kovács Pál** ellenzéki jegyzők elhagyják helyeiket. Kovács Pál székét a pulpitusra teszi. Az ellenzék ezt riadó éljenzéssel fogadta.

Az elnök az ülést felfüggesztette.

Tisza nem jut szóhoz.

Tisza czután beszélni akart ismét, de nem engedik szóhoz jutni.

Az elnök végre is felfüggesztette az ülést és ezt háromszor egymásután kellett megismételni, de mikor Tisza állott fel szólásra, a zaj, lármája újból kitört.

Tisza 20—30 emberétől körülvéve erősen gesztikulálva a gyorsirók felé fordulva beszél, de hogy mit, senki, még a gyorsirók sem értik.

Végre is izgatottan leült.

Ezután **Szederkényi Nándor** akart beszélni, mire a kormánypart viszonzásul nem akarta szóhoz juttatni, lármázott és közbekiáltásokkal akarta megakadályozni, hogy **Szederkényi** szólhasson.

Drakulics Pál tombolt legjobban, mire **Justh Gyula** odakiáltotta:

— *Hallgassen, maga felpofozott gazember!* (Tudvalevőleg a szabadkai vasúti állomás főpinczére verte pofon pár hónap előtt ezt a Tisza-darabontot.)

Szederkényi végre is beszélt és csatlakozott **Kossuth**, **Andrássy**, **Apponyi** véleményéhez.

Félhárom óraker végre nagy zajban elnök bezárta az ülést, anélkül, hogy a mai ülésre kitűzött választásokat megejthették volna. A holnapi ülésre ismét a választásokat tűzték napirendre, de előreláthatólag holnap sem kerül erre a sor, mert az ellenzék lehetetlenné fogja tenni azáltal, hogy újból követelni fogja a december 18-iki törvénysértő határozat visszavonását.

UJDONSÁGOK.

Ki hát a gyilkos?

— Az esküdtszéki tárgyalás eredménye. —

Az a nagy érdeklődés, mely a hajduböszörményi asszonygyilkosság ügyét négy teljes napen át a közönségnek részéről, mindég fokozatosabban kísérte és a mely az utóbbi években még oly nagy mértékben alig nyilvánult, ma, az esküdtszéki tárgyalás utolsó napján tetőpontra hágott. A közönség szinte mohón lesett minden szót, mely az igazságszolgáltatás derék szereplői, bírák, védők, szakértők, tanuk szájából elhangzott.

A tanakihallgatások, melyek három teljes napot vettek igénybe, ma délelőtt folytatódtak. A tanuvallomások terhelő adataikat egyáltalában nem szolgáltatottak. Mindössze halvány gyanujelenségek mutatkoztak. Azután a különböző irányú szakértői véle-

mények hangzottak el, irásszakértők, orvosszakértők és fegyverszakértők mindannyian derék és nagybecsű véleményt nyilvánítottak és nagyrészen, éleslátásu, **Z. Fekete Imréné** védőjének, **dr. Kardos Samunak** előterjesztésében kifejtett logikai láncolatban lévő igazságok támogatására szolgáltak.

Dr. Kardos Samu előterjesztésében ugyanis sikra szállt abban az irányban — és ezt egyedül ő hangoztatta, — hogy azon levél, a melyet **Cs. Tóth Imrétől**, a meggyilkolt férjétől a böszörményi csendbiztos elvett, nem apokrif, hanem az valóban a meggyilkoltól származik. Ezt a véleményét ő tárgyi és a levélből merített magyarázatokkal támogatta. Hogy ezen véleménye helyes volt, az míg egyrészt kriminalisztikai éleslátásának fényes tanujelét szolgáltatotta, másrészt a népelet helyes ismeretére vall. A szakértők ugyanis **Zimmermann Gyula** és **Bodnár Géza** urak egyhangulag kinyilvánították, hogy a levél írása a zsolárkönyvében feltalált és kétségbevonhatatlanul a meggyilkolt kezétől származó irással egy és ugyanaz. Ezzel a tanuvallomásból netán kicsillámzó gyanujelenségek tulnyomó részükben meglették döntve és a per sorsa csaknem bizonyosan a vádlottak javára dönt el.

Ezek után **Dr. Izsó János** a kiváló és nagytapasztalatu törvényszéki orvos népszerű és mindenki által érthető orvosi véleményében volt alkalma gyönyörködhetni a közönségnek. — Végül a fegyverszakértőkre került a sor és mikor javában magyarázták a gyilkoló fegyverek természetét és külön böző válfaját, egyszerre csak egy ártatlan dobogó szívü madárka került, hogy-hogy **Themis** istennő komor és méltóságteljes templomába, az esküdtszéki tárgyalás termébe. Sokan azt gondolták, hogy ez a meggyilkolt szelleme, mely bosszút kér az ártatlanul kiontott véért. Ez azonban suhogásával felébresztette az igazságszolgáltatás felkent papjaiban a mindig ébren levő igazságérzetet.

Ezen kedves jelenet után közvetlenül fölkeltek székéből a vádhatóság képviselője, **dr. Udvarhelyi Dezső** alügyész és miután igen szépen megindokolta azt, hogy a vádlottak ellen olyan bizonyítékok melyek alapján a vádat tovább is képviselni képes volna, a négy napi főtárgyalás alatt fel nem merültek, a vádat elejtette.

Mindenki feszült kíváncsisággal leste azt a hatást, melyet **Cs. Tóth Imrén** a kir. ügyész szavai gyakoroltak. Az ügyész megkapó hasonlattal ecsetelte, hogy az igazság olyan mint a nap, akár mily sötét felhők is tódulnak eléje, keresztfül törli azokat és fényével bevilágítja a valódi bűnös sötét homálylyal elborított arcát. Erősen hangoztatta az ügyész, hogy a bűnös egy darabig lappanghat, de az igazság sujtó keze elől nem menekülhet. A mi természetesen ezután megtörtént. A bíróság ugyanis vád hiányában az eljárást megszüntette, vádlottakat a hosszú ideig szenvedett vizsgálati fogság után szabadlábra helyezni rendelte és ezzel e rejtelmes bünygi regény első fejezete befejezést nyert.

— **A Csokonai-kör** holnap szombaton d. u. 4 óraker a kollégium kistanács termében választmányi ülést tart, melynek első tárgyaül a Csokonai Vitéz Mihály élet és jellemrajzára beérkezett pályaművekről szóló jelentés van kitűzve. Ugyaneznap választják meg a bírálókat is. — Második főtárgy a **Komlóssy Artur** alelnök indítványa, mely értesülésünk szerint a jövő január hó

29-dikén tartandó százados ünnepély alkalmára egy Csokonai kiállítás rendezését javasolja. Az indítvány szerint Csokonai összes műveinek lehetőleg valamennyi kiadása, a kéziratok, képek és egyéb emlékek, melyek Csokonaira és a véle szoros összeköttetésben állókra vonatkoznak, szóval mindazon tárgyak, melyek Debreczen költő fiának elhunytá után — száz év múlva is fennmaradtak, képeznek a kiállítás anyagát. Részünkről az eszmét igen életrevalónak találjuk s hisszük is, hogy a választmány egyhangulag hozzájárul annak megvalósításához. Szükséges azonban, hogy a tervezett kiállítást meleg szeretettel karolja fel nemcsak a kör választmánya, hanem annak minden tagja és a nagy közönség is, továbbá hogy annak ügybuzgó apostolai legyenek, elsősorban maga az indítványozó **Komlóssy Arthur** alelnök, kinek e téren való rátermettségéről a párisi és színészeti kiállítás rendezésénél már meggyőződést szereztünk. Legközelebb még visszatérünk ez érdekes kérdés tárgyalására.

— **Megyegyülés.** A törvénytipró Tisza-kormányának szavazott bizalmatlanság után, amelyben Hajdumegye a hazafias Zala-vármegyét követte, a közgyűlés tárgyait gyorsan tárgyalta le. A megyebizottsági tagok, régi hajdusokás szerint, miután dolgukat elvégezték, eltávoztak és a tárgysorozat többi pontjait már csak a tisztviselők tárgyalták le. Le is tárgyalta a hatalmas tárgysorozatot pár óra alatt.

— **Népkönyha megnyitása.** A városi tanács ez évben ideiglenesen a népkönyha céljaira a darabos-u. 46. sz. házat bérelte ki. A nőgyelet most is magára vállalta a népkönyha vezetését. A népkönyha megnyitásának tehát mi sem áll útjában és a tanács határozata szerint a népkönyhaté hó 21-én nyitják meg.

— **Csütörtöki felolvasások.** A r. kath. főgimnázium dísztermében tartatni szokott közkedveltségű téli felolvasó estékből a jelen évben tegnap tartották meg a második nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. Ezen téli esték tagadhatatlan sikere nem egyedül a műsor ügyes összeállításában rejlik, hanem azon örvendetes körülményben is, hogy Debreczen uri társadalmá a hosszú téli estéken igen szívesen keres nemesebb szórakozást. Tapasztalásból tudja, hogy e csütörtöki felolvasások pompás időtöltésül szolgálnak és kellemes élvezetet szereznek. A tegnapi est is rendkívül megkapó volt. Az első felében vallásosan a katolikusok **Mária-kultusza** szólalt meg szebbnél szebb **Mária-dalokkal** és **Máriáról** szóló beszéddel. A második felében **Divényi Gyula** főgimnáziumi tanár nagyértékű felolvasása kötötte le a hallgatóság figyelmét. Szellemes író-társunk a dalköltészet természeti képeiről szóló nagyobb eszthetikai tanulmányából olvasott fel egyes részeket. A gyönyörű poétikus felolvasást a közönség mindvégig valódi műélvezettel hallgatta és lelkes tapsokkal jutalmazta. A szép estét méltóképen fejezte be **Magyarossy Ferencz** né urhölgy művészi népdalegyvelege, melyet a hallgatóság többször megújratott.

— **Felebbezés a borjehusárulók ellen.** A városi tanács az ipartestület és **Szentesi János** és társai feljelentésére, melyben azt kérték, tiltsa el a rendőrség a borjehusárulók asszonyokat a darabonkénti elárusítástól. A főkapitányság el is tiltotta őket, de a tanács, nem találva erre semmiféle törvényes intézkedést, a főkapitány határozatát feloldotta és megengedte, hogy

Órák, ékszerek
legolcsóbban

Halász Nándornál

DEBRECZEN,
Piacz-utca 24. sz.

elnök megtagadta, azon a czimen, hogy a lex Dániel van érvényben.

Felkiáltások balról: Micsoda lex Dániel? Mi az? Nem ismerjük el.

Andrássy Gyula gróf: Ennélfogva most a régi házszabály szerint szólalok fel a házszabályokhoz. Rövid lesznek. A honmentő kísérlet következtében ez a terem még ma is romokban hever, de izzó is a hangulat, semhogy itt hosszabb politikai kijelentéseket lehessen tenni. Hosszu küzdelem után határoztam el magamat a kilépésre, mert hogy ugyane programon álltunk. Hazafiságokat nem vonja kétségbe, meg kellett tennem a kilépést, mert lelkiismeretem parancsolta még ha politikai pályám utolsó percét élném is. (Éljenzés a baloldalon.) Csak a régi házszabály érvényét ismerjük el. Az elnökség iránt elvesztettük bizalmunkat. (Taps balról.) Az elnöknek csakis törvényes hatalmát ismerik el ő és elbarátai. (Taps, éljenzés a baloldalon.) Célünk az, hogy a békés kibontakozást keressük és erre megteszünk mindent, a mi tőlem kitelik. Ezt tartottam szükségesnek kijelenteni. (Taps a baloldalon.)

Kossuth Ferencz szintén a házszabályokhoz beszél. Teljesen honorálja Andrássy felfogását. A kibontakozást keressük és ne azt, mivel okozhatunk nagyobb rombolást. Kijelenti, hogy elvetendő még gondolatnak is, hogy itt a többség uralkodjék s nem a jog és törvény. Ez a gondolat vétkes. A törvénytelenesség előtt nem fogunk meghajolni. A szabadelvűpárt nem tudta, mit szavazott meg az emlékezetes november 18-iki ülés. Maga az elnök sem tudhatta, mikor határozatát kimondotta, hogy melyik oldalon van a többség. Arra kéri az elnöksépet, hogy a november 18-iki ülésről szóló naplót az igazsághoz hiven vágják ki. Meggyőződése szerint ez a napló nem tartalmazza az igazságot.

Polónyi Géza: Hamis a napló.

Kossuth Ferencz apellál a többség lelkiismeretére. Nem akarja leírni azt a jelenetet, ami akkor történt, mert fájdalmas emléket lát benne s szégyenfoltja parlamentünknek. Teljesítsék az alelnökök az erkölcsi kötelességet.

Rakovszky István: Becstelenség volt, amit elkövettek. (Nagy zaj.)

Kossuth Ferencz: Állítsák helyre az igazságot. (Éljenzés.)

Apponyi Albert gróf is a házszabályokhoz kíván szólni. Az alelnök Andrássynak a napirend előtti felszólalást a lex-Dániel alapján tagadta meg, Ebből az tűnik ki, hogy a lex-Dánielt érvényesnek ösmerik. — Hozzájárul Andrássy és Kossuth fejtegetéséhez. Szerinte azonban a békés kibontakozási jogrend helyreállításának. Ezek

megaláznia. Ha az jogfolytonosságon jett sérelem fenmarad, veszedelembe dönti ezredéves alkotmányunkat. (Éljenzés és taps.) A mi november 1-án történt, az jogilag érvénytelen. Sem szóló, sem elvtársai magokat annak alávetni sohasem fogják. (Taps a baloldalon.) A házszabályok nyílt sérelme történt. Az állítólagos határozat egyébként időn túl is hozatott. Az elnökségnek nem volt joga a vitát bezárni. Hisz még talán a kérdést sem tette fel, csak kendőt lobogtatott. Szóval időn túl, a kérdés feltevése nélkül történt a dolog. Ha ez szavazás, ha ez határozathozatal, akkor dobjuk sutba alkotmányunkat és legyen vége a komédiának. (Viharos taps a baloldalon.) Ha ilyet tenni akarunk, hát tegyük nyílt erőszakkal. Andrássy felfogásához csatlakozik. Ez nem határozat és ezzel szemben ennek megtagadása nemcsak jogunk, hanem alkotmányos kötelességünk.

Mosakodás.

Tisza István gróf állott fel szólásra. (Zaj a baloldalon.) Nem kívántam . . .

Rátkay László: Hát tegnap banditák voltunk? (Zaj a baloldalon. Andrássyak csitítanak.)

Lengyel Zoltán: Kimegyek, nem nézem! (Kimegy.)

Tisza István gróf: Vajjon eljárásunk szükséges volt-e, arról már nyilatkoztam és beszéltem a nemzethez. Most csak a november 18-iki határozatról akar szólni. A képviselők csak ebben nyílt ajtókat törnek be . . . (Nagy zaj a baloldalon.) Mest nem a tegnapielőtti törésekről akarok szólni. (Zaj a baloldalon.) A határozat.

Olay Lajos: Gázság! nem határozat!

Elnök: Olay képviselőt rendreutasítom! (Zaj a baloldalon.)

Tisza István gróf: Az urak folytonos zajongásaikkal most is sértik a parlamentarizmust. (Zaj a baloldalon.)

Molnár Jenő: Üljön le!

Gál Sándor: Mondjon le!

Tisza István gróf: Önök új tételt akarnak rendszeresíteni, az ökök jogát. (Zaj a baloldalon.) Ki a hibás? Az-e a ki ezekkel a jelenségekkel szemben egyszer megsérti a házszabályt. (Folytonos zaj a baloldalon. Lengyel Zoltán ismét bejön.)

Lengyel Zoltán: A kereskedelmi bank is csak egyszer bukott meg. Mondjon le! Mondjon le!

Trubinyi János: Ne okoskodj Zoltán, hiszen ma már hajtod a vizet.

Tisza István gróf: A 48-iki törvényhozás. (Zaj a baloldalon.)

Felkiáltások balról: Arra ne hivatkozzék!

Tisza István gróf: A magyar képviselőháznak az a kötelessége.

Felkiáltások balról: Nincs maguknak!

Tisza gróf: Nekünk van. (Zaj a baloldalon és fütty is hangzott fel.)

Az ülés felfüggesztése.

Az egész jobb oldal felugrik. Wlassics közbeszól. Általános kavargás. Wolfner is visszaszól, de a nagy zajban nem tudni, mi történt voltaképpen. Wolfner Tivadar odamegy Wlassicsához és magyaráz. Senki sem tudja, miről van szó, újabb zaj,

a mire az elnök az ülést a miniszterelnök beszéde közben felfüggesztette.

A folyosón kérdik **Jakabffy Imre** elnököt, tud-e róla, miért volt a láрма. Kijelentette, hogy nem tudja.

Ugylátszik, félreértés van.

Rakovszky István az ellenzék vitarendezőit hívja össze. Holló Lajos, Batthyány Tivadar grófot, Kubik Bélát, Leszkay Gyulát, Tóth Jánost és a többi. Félrevonultak tanácskozni.

Ki füttyült?

Jakabffy Imre elnök az ülést ismét megnyitja.

Tisza István gróf áll fel szólásra.

Elnök: Felkérem azt a képviselőt, jelentkezzen k, hogy ki füttyült. (Zaj a baloldalon.)

Az egész baloldalon mindenki feláll, jeléül, hogy szolidaritást vállalnak.

Elnök: Méltóztessanak zavaró eszközök használatától tartózkodni. (Zaj a baloldalon.)

Lengyel: Hát darabontokat lehet behozni?

Elnök: A miniszterelnök uron a szó, kötelességük meghallgatni. (Zaj a baloldalon.) Ezt a törvény is biztosítja.

Lengyel Zoltán: Okmány hamisítók, Czinkosok ne hivatkozzanak törvényre. (Nagy zaj.)

Tisza István gróf: A 48-as törvény.

Justh Gyula: Ne vegye a szájába! (Zaj.)

Tisza István: Nagyon szomorú helyzet az (Zaj a baloldalon.) Nagyon szomorú helyzet az (Nagy zaj a baloldalon.)

Elnök: Ha a zaj tart, újból felfüggesztem az ülést.

Tisza István gróf: A kik úgy viselkednek, azok igazán ne beszéljenek 48-ról. El vagyunk készülve a végsőkre. (Nagy zaj a baloldalon.) *Mi a 48-at az urak ellen leszünk kénytelenek megvédeni.* (Nagy zaj a baloldalon.)

Lengyel Zoltán: Mondjon le!

Kelemen Béla: Mondjon le! Pózba vágta magát.

Elnök rendreutasítja Kelemen Bélát.

Tisza István gróf beszél . . . A szélsőbal kiáltásokba tör ki: Hopp! Hopp! Hopp!

Az ellenzék és a kilépettek.

Tisza grófnak szavát sem lehet érteni.

Elnök ismételten csendet kér.

Lengyel Zoltán: Czinkos ne beszéljen. De a zajongás tovább tart, különösen Lengyel zajong.

Elnök kénytelen megkérdezni a Házat, hogy a mentelmi bizottsághoz utasítsák-e Lengyelt, a kit hiába figyelmeztetget? (Nagy zaj a baloldalon.)

Erre a jobboldal felemelkedik, jeléül, hogy igen. A baloldal ellenpróbát kér és kiáltja:

— *Többségben vagyunk* — kiáltják.

A baloldal szavazásra felemelkedik. Az Andrássyak, valamint Darányi és Wlassics is az ellenzékkel szavaznak.

Elnök: Minden kétséget kizáróan nem tudom megállapítani a szavazatarányt, de minthogy a módosított házszabályok . . .

Már megkezdődött

a karácsonyi vásár a **Gerő áruházában**. Az összes téli férfi és gyermek ruhák **mélyen leszállított árban** eladatnak. ←←←←←

DEBRECZEN, Placz-utoza 47. sz. a Dreher sörosarnok mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

Nagy zaj keletkezik erre a baloldalon.

Kiáltások:

— *Ilyet nem ismerünk!*

Apponyi gróf az előadói székre megy és valamit kérdez az elnöktől. Tisza gróf is felmegy az elnökhöz. A zaj elül.

Elnök: T. Ház a módosított házszabályok... (Nagy zaj a baloldalon.)

Kiáltások: Nincs módosított házszabály!

Elnök: Én nem hamisítok. Én itt a ház határozata alapján módosított házszabály alapján vagyok. (Nagy zaj a baloldalon.)

Az ellenzék házszabályokat lobogtat. (Nagy zaj.)

Hadik János gróf: Itt egy erőszakos elnöki enuncziációról, de nem házszabálymódosításról volt szó.

Sturmann György és Kovács Pál ellenzéki jegyzők elhagyják helyeiket. Kovács Pál székét a pulpitusra teszi. Az ellenzék ezt riadó éljenzéssel fogadta.

Az elnök az ülést felfüggesztette.

Tisza nem jut szóhoz.

Tisza czután beszélni akart ismét, de nem engedik szóhoz jutni.

Az elnök végre is felfüggesztette az ülést és ezt háromszor egymásután kellett megismételni, de mikor Tisza állott fel szólásra, a zaj, lármája újból kitört.

Tisza 20-30 emberétől körülveve erősen gesztikulálva a gyorsírók felé fordulva beszél, de hogy mit, senki, még a gyorsírók sem értik.

Végre is izgatottan leült.

Ezután Szederkényi Nándor akart beszélni, mire a kormánypárt viszonzásul nem akarta szóhoz juttatni, lármázott és közbekiáltásokkal akarta megakadályozni, hogy Szederkényi szólhasson.

Drakulics Pál tombolt legjobban, mire Justh Gyula odakiáltotta:

— *Hallgassen, maga felpofozott gazember!* (Tudvalevőleg a szabadkai vasúti állomás főpinczére verte pofon pár hónap előtt ezt a Tisza-darabontot.)

Szederkényi végre is beszélt és csatlakozott Kossuth, Andrassy, Apponyi véleményéhez.

Félhárom órakor végre nagy zajban elnök bezárta az ülést, anélkül, hogy a mai ülésre kitűzött választásokat megejthették volna. A holnapi ülésre ismét a választásokat tűzték napirendre, de előreláthatólag holnap sem kerül erre a sor, mert az ellenzék lehetetlené fogja tenni azáltal, hogy újból követelni fogja a december 18-iki törvénysértő határozat visszavonását.

UJDONSÁGOK.

Ki hát a gyilkos?

— Az esküdtsségi tárgyalás eredménye. —

Az a nagy érdeklődés, mely a hajduböszörményi asszonygyilkosság ügyét négy teljes napen át a közönségnek részéről, mindég fokozatosabban kísérte és a mely az utóbbi években még oly nagy mértékben alig nyilvánult, ma, az esküdtsségi tárgyalás utolsó napján tetőpontra hágott. A közönség szinte mohón lesett minden szót, mely az igazságszolgáltatás derék szereplői, bírák, védők, szakértők, tanuk szájából elhangzott.

A tanakihallgatások, melyek három teljes napot vettek igénybe, ma délelőtt folytatódtak. A tanuvallomások terhelő adatokat egyáltalában nem szolgáltatottak. Mindössze halvány gyanujelenségek mutatkoztak. Azután a különböző irányú szakértői vé-

mények hangzottak el, irátszakértők, orvosszakértők és fegyverszakértők mindannyian derék és nagybecsű véleményt nyilvánítottak és nagyrészen, éleslátásu, Z. Fekete Imréné védőjének, dr. Kardos Samunak előterjesztésében kifejtett logikai láncolatban lévő igazságok támogatására szolgáltak.

Dr. Kardos Samu előterjesztésében ugyanis sikra szállt abban az irányban — és ezt egyedül ő hangoztatta, — hogy azon levél, a melyet Cs. Tóth Imrétől, a meggyilkolt férjétől a böszörményi csendbiztos elvett, nem apokrif, hanem az valóban a meggyilkoltól származik. Ezt a véleményét ő tárgyi és a levélből merített magyarázatokkal támogatta. Hogy ezen véleménye helyes volt, az míg egyrészt kriminalisztikai éleslátásának fényes tanujelét szolgáltatotta, másrészt a népelet helyes ismeretére vall. A szakértők ugyanis Zimmermann Gyula és Bodnár Géza urak egyhangulag kinyilvánították, hogy a levél írása a zsoltárkönyvében feltalált és kétségbevonhatatlanul a meggyilkolt kezétől származó irással egy és ugyanaz. Ezzel a tanuvallomásból netán kicsillámó gyanujelenségek tulnyomó részükben megletek döntve és a per sorsa csaknem bizonyosan a vádlottak javára dőlt el.

Ezek után Dr. Izsó János a kiváló és nagy tapasztalatu törvényszéki orvos népszerű és mindenki által érthető orvosi véleményében volt alkalma gyönyörködhetni a közönségnek. — Végül a fegyverszakértőkre került a sor és mikor javában magyarázták a gyilkoló fegyverek természetét és külön böző válfaját, egyszerre csak egy ártatlan dobogó szívű madárka került, hogy-hogy Themis istennő komor és méltóságteljes templomába, az esküdtsségi tárgyalás termébe. Sokan azt gondolták, hogy ez a meggyilkolt szelleme, mely bosszút kér az ártatlanul kiontott vértől. Ez azonban suhogásával felébresztette az igazságszolgáltatás felkent papjaiban a mindig ébren levő igazságérzetet.

Ezen kedves jelenet után közvetlenül fölkeltek székéből a vádhatóság képviselője, dr. Udvarhelyi Dezső alügyész és miután igen szépen megindokolta azt, hogy a vádlottak ellen olyan bizonyítékok melyek alapján a vádat tovább is képviselni képes volna, a négy napi főtárgyalás alatt fel nem merültek, a vádat elejtette.

Mindenki feszült kíváncsisággal leste azt a hatást, melyet Cs. Tóth Imrén a kir. ügyész szavai gyakoroltak. Az ügyész megkapó hasonlattal ecsetelte, hogy az igazság olyan mint a nap, akár mily sötét felhők is tódulnak eléje, keresztfül tőri azokat és fényével bevilágítja a valódi bűnös sötét homálylyal elborított arcát. Erősen hangoztatta az ügyész, hogy a bűnös egy darabig lappanghat, de az igazság sujtó keze elől nem menekülhet. A mi természetes ezután megtörtént. A bíróság ugyanis vád hiányában az eljárást megszüntette, vádlottakat a hosszú ideig szenvedett vizsgálati fogság után szabadlábra helyezni rendelte és ezzel e rejtélyes bű ügyi regegy első fejezete befejezést nyert.

— **A Csokonai-kör** holnap szombaton d. u. 4 órakor a kollégium kistanács termében választmányi ülést tart, melynek első tárgyaül a Csokonai Vitéz Mihály élet és jellemrajzára beérkezett pályaművekről szóló jelentés van kitűzve. Ugyanekkor választják meg a bírálókat is. — Második fő tárgy a Komlóssy Artur alelnök indítványa, mely értesülésünk szerint a jövő január hó

29-dikén tartandó százados ünnepély alkalmára egy Csokonai kiállítás rendezését javasolja. Az indítvány szerint Csokonai összes műveinek lehetőleg valamennyi kiadása, a kéziratok, képek és egyéb emlékek, melyek Csokonaira és a véle szoros összeköttetésben állókra vonatkoznak, szóval mindazon tárgyak, melyek Debreczen költő fiának elhunytá után — száz év múlva is fennmaradtak, képeznek a kiállítás anyagát. Részünkről az eszmét igen életrevalónak találjuk s hisszük is, hogy a választmány egyhangulag hozzájárul annak megvalósításához. Szükséges azonban, hogy a tervezett kiállítást meleg szeretettel karolja fel nemcsak a kör választmánya, hanem annak minden tagja és a nagy közönség is, továbbá hogy annak ügybuzgó apostolai legyenek, elsősorban maga az indítványozó Komlóssy Arthur alelnök, kinek e téren való rátermettségéről a párisi és színészeti kiállítás rendezésénél már meggyőződést szereztünk. Legközelebb még visszatérünk ez érdekes kérdés tárgyalására.

— **Megyegyülés.** A törvénytipró Tisza-kormányának szavazott bizalmatlanság után, amelyben Hajdumegye a hazafias Zala-vármegyét követte, a közgyűlés tárgyait gyorsan tárgyalták le. A megyebizottsági tagok, régi hajdusok szerint, miután dolgukat elvégezték, eltávoztak és a tárgysorozat többi pontjait már csak a tisztviselők tárgyalták le. Le is tárgyalták a hatalmas tárgysorozatot pár óra alatt.

— **Népkonyha megnyitása.** A városi tanács ez évben ideiglenesen a népkonyha céljaira a darabos-u. 46. sz. házat bérelte ki. A nőegylet most is magára vállalta a népkonyha vezetését. A népkonyha megnyitásának tehát mi sem áll útjában és a tanács határozata szerint a népkonyhát e hó 21-én nyitják meg.

— **Csütörtöki felolvasások.** A r. kath. főgimnázium disztermében tartatni szokott közkedveltségű téli felolvasó estékből a jelen évben tegnap tartották meg a másodikikat nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. Ezen téli esték tagadhatatlan sikere nem egyedül a műsor ügyes összeállításában rejlik, hanem azon örvendetes körülményben is, hogy Debreczen uri társadalma a hosszú téli estéken igen szívesen keres nemesebb szórakozást. Tapasztalásból tudja, hogy e csütörtöki felolvasások pompás időtöltésül szolgálnak és kellemes élvezetet szereznek. A tegnapi est is rendkívül megkapó volt. Az első felében vallásosan a katolikusok Mária-kultusza szólt meg szebbnél szebb Mária-dalokkal és Máriáról szóló beszéddel. A második felében Divényi Gyula főgimnáziumi tanár nagyértékű felolvasása kötötte le a hallgatóság figyelmét. Szellemes író-társunk a dalköltészet természeti képeiről szóló nagyobb eszthetikai tanulmányából olvasott fel egyes részeket. A gyönyörű poétikus felolvasást a közönség mindvégig valódi műélvezettel hallgatta és lelkes tapsokkal jutalmazta. A szép estét méltóképen fejezte be Magyarossy Ferenczné urhölgy művészi népdalegyvelege, melyet a hallgatóság többször megújratott.

— **Felbbezés a borjuhusárulók ellen.** A városi tanács az iparpestület és Szentesi János és társai feljelentésére, melyben azt kérték, tiltsa el a rendőrség a borjuhusárulók asszonyokat a darabonkénti elárúsítástól. A főkapitányság el is tiltotta őket, de a tanács, nem találva erre semmiféle törvényes intézkedést, a főkapitány határozatát feloldotta és megengedte, hogy

Órák, ékszerek legolcsóbban

Halász Nándornál

DEBRECZEN, Piacz-utca 24. sz.

ezután is árulhatnak darabonként, csupán azt kötötte ki, hogy áruhelyeik elé kiakaszszák a husnak árait különként. A tanács eme határozatába sem nyugodtak meg Szentesi János és társai. Felebbeztek a miniszterhez. A tanács kimondotta, hogy az ügyre vonatkozó adatokat beszerzi a főkapitányságtól és felterjeszti a miniszterhez.

— **A Debreczeni Független Ujság Naptárának** a szétküldését megkezdte a kiadóhivatal. Nagy, vaskos könyvet alkot ez a naptár, úgy hogy már 20—25 darab egy csomóban egész tehert képez és így annak a széthordása csak lassan történhetik. Felkéri azért lapunk kiadóhivatala a tisztelt előfizetőket, hogy legyenek türelemmel, mert néhány nap leforgása alatt, a kiigényt tarthat a naptárra, mindenki megkapja, még a vidéki előfizetőink is. A kiadóhivatal egyidejűleg arra is felkéri a t. helybeli előfizetőket, hogy a naptár átvételét a kihordó asszonyoknál levő iven névalírásokkal sziveskedjenek elősmerni; így ki van zárva, hogy az arra illetékes előfizetők kellő időben meg ne kapják ezt a naptárt.

— **Meghaltak:** özv. Benedek Józsefné Barta Mária ev. ref. 68 éves, Bige Sándor ev. ref. 70 éves, Rác János ev. ref. 60 éves, Harsányi János ev. ref. 11 hónapos, Horváth Etelka r. kath. 20 hónapos, Budai József ev. ref. 9 hónapos.

— **Eszkütétel.** Jenei Miklós az ujonnan kinevezett rendőrkapitány csütörtökön délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöklésével tartott tanácsulésen tette le a hivatalos esküt. Egyidejűleg megállapodott a tanács abban, hogy január 1-től a büntügyi osztály vezetését dr. Boldizsár Kálmán II. kerületi kapitány, a II. kerületi kapitányság vezetését pedig Jeney Miklós kapitány vegye át.

— **Eljegyzés.** Knöfler Frigyes kereskedő Debreczenből eljegyezte Stern F. H. illeki borkereskedő leányát Esztikét.

— **A közlekedő közönség figyelmébe.** Végh Gyula főkapitány tudatja az érdekelt közönséggel, az állami alföldi transzverzális országon a város sorompójától kezdve a Csere felé vezető úton a 267—275 kilométerszakaszok között a kavicsbordás mozdonyokkal szállítván, figyelmeztetnek a közlekedők a felmerülhető károsodások kiküldése végett, hogy kocsiban vagy más járművekbe fogott ijedős állatokkal a kellő elővigyázat mellett közlekedjenek, s a városi erdei vasút átkelési pontjánál az uttesten tartózkodó személyzet utasításaihoz szigorúan alkalmazkodjanak.

— **Betörés.** Az elmúlt éjjel Deres Mihály kantinához betörték és 147 koronát loptak el a bezárt fiókból. A gyanu a házi szarkákra irányul.

— **Hajduszovát hírek.** Tegnap temették el nagy részvéttel néhai Tóth Imre uramat, a ki Szovát községnek évtizedeken át volt érdemes főbírája. Képviselte magát a temetésen a környék, majdnem az egész intelligenciája. A megboldogult az egyházak 2000, a tüzoltó testületnek 200 koronát hagyományozott. A temetést Meisel J. szovátai temetkezési intézete rendezte kifogástalanul. — Nagy körvadászatot rendeztek a határban a napokban Sipos Zsigmond, Propper, Flaskay Kálmán és Ványi Lajos. Nyul-

volt özön, terítékre került 167 darab, vadászat után 60 terítékü bankett volt Földesen. A társaság reggelig fent volt, a humort szálította Kun István gyógyszerész, a Matild szépitő szerek stb. gyártója.

— **Halálozás.** Elpattant a hegedűhur . . . Meghalt az öreg Rác János, a Károly primás rokona. Ma délután 2 órakor fogják temetni a Piacz-utca 50. sz. a. lakásból. Kartársai, nagyszámu atyafisága kíséri utolsó útjára.

— **Marólugot ivott.** A betegség és nyomoruság miatt öngyilkosságra szánta magát özvegy Benedekné Barta Mária nevű 68 éves öreg asszony és marólugot ivott. A mérég oly erővel hatott a szerencsétlen, különben is beteg öreg asszonyra, hogy belehalt.

— **Felült tolvaj.** Az elmúlt éjjelek egyikén Horváth Gábor hazamenet zörejét hallott a Széchényi-kertr egyik utcáján és futó alakot vett észre az éjszakában. A sötétben zsákba botlott, amelyben négy darab tyuk kötött, amelyeket az ismeretlen tolvaj özvegy Szücs Lajosnétól lopott el.

— **Táncostély.** December hó 14 én, szerdán a „Korona” táncsteremben tartotta meg Schaf János táncztanító a polgári tánciskola koszoru-estélyét. Nagy számu és szép közönség vett részt benne, csak késő reggel ért véget a magyaros jókedv. Az estélyen a négyest 80 pár tánczolta. A jelenlevők közül sikertült feljegyeznünk: **Asszonyok:** Hornyák Józsefné, Kovács Józsefné, Kozma Ferenczné, Bak Gáborné, Kapitány Jánosné, Fülöp Jánosné, Fülöp Ferenczné, Bundi Istvánné, Balogh Ferenczné, Faragó Jánosné, Balogh Mihályné, Kiss Andrásné, Szilágyi Ferenczné, Koesis Lajosné, Lakatos Mihályné, Mogyorósi Mihályné, Nagy Ferenczné, Némethi Jánosné, Nagy Józsefné, Szathmári Ferenczné, Szolnoki Lajosné, Jóna Báintné, Borbély Mihályné, Fábian Antalné, Veres Jánosné, özv. Nagy Andrásné, Balogh Józsefné, Gál Jánosné, Kis Istvánné, Bujdosó Jánosné, Kemecei Ferenczné, Balogh Mihályné, Nagy Józsefné, Tóth Ferenczné, Horváth Gáborné, Végh Istvánné, Barna Györgyné, Nagy Lajosné, Matkó Jánosné, Burai Istvánné, Boros Györgyné, Zsolnai Lászlóné, Kerecsi Jánosné, Hatvani Józsefné, Oláh Jánosné, Miskolci Jánosné, Ökrös Józsefné, Szilágyi Jánosné, Ladányi Mihályné, Balla Ferenczné, Gál Lajosné, Papp Mihályné, özv. Rác Gáborné, Szilágyi Imréné, Kaszás Sándorné, Kegyes Ferenczné, Erdős Sándorné, Vilmányi Mihályné, Bugjó Ferenczné, Karsai Istvánné, Hüse Istvánné, Kiss Józsefné, Pongor Jánosné. — **Leányok:** Hornyák Sárka, Kovács Eszti, Kozma nővérek, Bak Eszti, Kapitány Zsuzsika, Fülöp Erzsike, Fülöp Masiska, Bundi Juliska, Balog Eszti, Faragó Eszti, Balogh Róza, Gyulai Juliska, Kis Juliska, Szilágyi Juliska, Ujvári Juliska, Lakatos Eszti, Mogyorósi Juliska, Nagy Erzsike, Némethi nőv., Nagy Juliska, Szathmári Erzsike, Jókai Juliska, Szolnoki nővérek, Jóna Róza, Borbély nővérek, Borbély Erzsike, Fábian Vilma, Veres Erzsike, Fehér Róza, Balog Erzsike, Vég Zsuzsika, Kis Mariska, Bujdosó Mariska, Mogyorósi Juliska, Balog nővérek, Nagy Margit, Tóth Juliska, Horváth Juliska, Végh nővérek, Barna Mariska, Nagy Erzsike, Matkó Eszti, Burai Róza, Boros Mariska, Kis Eszti, Csobán Juliska, Hatvani Anuska, Oláh Erzsike, Miskolci Mariska, Ökrös Mariska, Ladányi Margit, Balla Juliska, Gál Juliska,

Faragó nővérek, Pap Mariska, Rác Mariska, Szilágyi Juliska, Kaszás Eszti, Szücs nővérek, Kegyes Erzsike, Vilmányi Eszti, Bugjó nővérek, Karsai Juliska, Hüse nővérek, Kiss Eszti, Pongor nővérek.

— **Zene-estély a Magyar Király kávéházban.** Napról napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangverseny tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

— **Uraknak és hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek** igen alkalmas ajándéktárgyakat kaphatunk olcsó szabott árak mellett **Mentze Henrik ujdonságok áruházában** Piacz- és Szent-Anna-u. sarkán.

— **Szociális károk** leginkább betegségnek mutatkoznak. Így pl. a vagyontalan tüdőbajos hosszabb időre nem hagyhatja foglalkozását, hogy tüdőhelyen keresse gyógyulást. A chemikai tudomány sikertült tüdőbajok ellen egy hatalmas szert feltalálni. Ezen szer, a „Sirolin”, gyógyítja a tüdőbajt, a nélkül, hogy a beteg kénytelen volna rendes foglalkozását beszüntetni. Napi 3—4 teakanálnyi „Sirolin” bevétel után a betegségi tünetek lassankint elmúlnak és emelkedik fokozatosan az étvágy.

— **Készítékek, pénz-, szivar- és cigarettatárazók,** utiböröndök, ékszer- és fésű dobozok igen olcsón kapható **Mentze Henrik ujdonságok áruházában.**

— **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

— **Gőz-, sín- és óraműves-vasutak,** gőzgépek, laterna magicák, zörgők, gumibábák és állatok, trombiták, kardok, puskák és koczkák, mindentéle társasjátékok, tréfas tombola nyereménytárgyak igen olcsón beszerezhetők **Mentze Henrik ujdonságok áruházában.**

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 70. Bérlet 66-ik szám (C)
Debreczen, péntek, 1904 évi decz. 16-án

Enyingi Török Bálint.

A „Csokonai-kör” Telagdy — Kovács pályázatán díjjal jutalmazott eredeti dráma 3 felvonásban. Irta: Szathmári Zoltán.

Személyek: Enyingi Török Bálint — Palágyi Lajos. Enyingi Török, Penflinger Katalin — P. Mensáros M. Özv. Kardos Imréné — Jeszenszkyne I. Kardos Ilonka — Szabó Irma. Utyesszenovich Martinuzzi György püspök — Szilágyi Aladár. Bálint, prepikátor — Csiky László. Celesztin, apátplébános — Sebestyén Géza. Martonfalvy Imre, író-deák — Csontos Gyula. Tinódi Lantos Sebestyén — Halász Alfréd stb.

Holnap, szombaton, december hó 17-én, bérlet 67-ik szám „A”

A TÜCSÖK.

Életkép 5 felvonásban. George Sand beszélgetése után. Irta: Birch-Pfeifer Sarolta. Fordította: Bulyoszy Lila.

Rendkívül olcsón lehet alkalmas **Karácsonyi ajándékokat** vásárolni a **SCHWARTZ-féle pipametsző és fényképező cikkek** üzletben a városházával szemben.

Műsor: Vasárnap délután, bérelts ünnetben, félhelyárakkal — Falu rossza. Népszínmű — Vasárnap este bérelts ünnetben (először) — Emigráns Színmű.

Egyházak és iskolák.

Az egyházkerületi főjegyzőség. A debreczeni főiskola csütörtökön adta le szavazatát az egyházkerületi főjegyzőre. Sas Béla 13, Dicsőfy József 6 és Eröss Lajos 3 szavazatot kapott. Így tehát a debreczeni főiskola Sas Béla mellett adta le a szavazatát.

TÁVIRATOK.

Tisza többsége.

Budapest, december 15. A képviselőház mai ülésén a Lengyel Zoltán kiadása ügyében mérte össze erejét az egyesült ellenzék a Tisza-gárdával, amelynek minden tagja (még a horvátok is) a fővárosban van. A kiadás mellett szavazott 237, ellene 161 képviselő. A többsége tehát 76 volt. Az igazi többség azonban jóval kisebb, mert az egyesült ellenzék több tagja a vidéken van még.

Mi lesz holnap?

Budapest, december 15. Ha a Ház holnap sem alakul meg, a kormánypárt szombatig türelemmel vár, akkor pedig következik az elnapolás.

Port-Artur ostroma.

London, december 15. Tokióból táviratozzák, hogy ma délután a portarturi kikötőben még a Sebastopol nevű hajó van csak a vízszínen, de már az is erősen megvan sérülve.

Az új választások.

Budapest, december 15. A szabadelpvűpárt ma este 7 órakor tartott értekezletet Podmaniczky Frigyes elnöklete alatt. A politikai helyzetéről Tisza fontos nyilatkozatot tett. Azt mondta, hogy az ellenzék, miután a Ház megalakulását is megakadályozza, tulteszi magát minden házsabályon. Ha a megalakulás holnap nem sikerül, akkor a nemzethez fog apellálni, feloszlátja a Házat és elrendeli az új választásokat.

Megcáfolt kilépések.

Budapest, december 15. A félhivatalos megcáfolja Pottyánszky Elek és Bottka Béa kilépését, a többiekét azonban nem cáfolja.

Kirabolt postakocsi.

Budapest, december 15. Nagykikinda és Nagykomlós közt az országúton a postakocsit ismeretlen tettesek kirabolták. A kocsist baltával ütötték le és több ezer koronára rugó készpénzt elrabolták.

Közigazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1904. december 15.

Készáru 2. egykettő magasabb.

1905. októberi buza	8.83.—85
1905. áprilisi buza	10.22.—24
októberi rozs	7.10.—12
1905. áprilisi rozs	7.95.—97
októberi zab	7.20.—22
1905. áprilisi zab	7.59.—61
1905. májusi tengeri jüllusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi ropozó	10.—10

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai cégénél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött

A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó áruk
kerülnek eladásra
leszállított árak mellett.

Nagy kézműáru raktár.

Simonffy-utca 2. sz. (Városi bérház)
Váray József fűszerüzlete mellett lévő kézműáru üzletében felhalmozott

összes téli árukat az idény előre haladottságáért mesés olcsó árak

mellett árusítom és kérem a n. é. közönséget, hogy erről meggyőződést szerezni méltóztassék. Üzletem, illetőleg áruim megtekintése vételre nem kötelez s mindenki ott szerzi be szükségletét, ahol azt olcsóbban és jobb minőségben kapja, ép azért kérem, hogy nagy kiterjedésű kézműáru raktáramat összehasonlítás szempontjából is próba tenni kegyeskedjék.

Allandó nagy raktár **vászon, damaszt, kanavász, ohifon, trico áruk, ág- és asztalterítők** stb. árukban. A „kristály” **vászon** egyedüli raktára.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

GOLDSTEIN SAMU

Simonffy utca 2. (városi bérház.)

Mesés olcsó árak.

A Karácsonyi Vásár

női divatkelme áruházunkban
megkezdődött.

SZABÓ LAJOS FIAI

cégnél

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Leszállított árban

női divatkelmék, Gyapju-
flanellek, Mosó velezek.

Alkalmas

Karácsonyi ajándékok

egy-ruhára való szövetek:

Bluz szövetek, Selyem Bluzok, Selyem és Csipke sálak, Színházi fejkendők, Selyemkendők, Legyezők, Nyakkendők, Női kézi selyem-és bőr-táskák, Divanypárnák, Zseb-
kendők

rendkívül olcsó leszállított árak
mellett kaphatók

Bosznay J. és Társa

áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

1099. 1396/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 568/5. és 2361/6. 1904. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Friedmann Adolf és Dr. Vécsei Samu részére Rudnyánszky Gyula debreczeni lakostól 400 kor. és 54 kor. 90 fillér tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 164 kor. 84 fillér perköltség erejéig 1903. évi május hó 22 én és 1904. márczius 22 én bíróilag felülfoglalt és 3115 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1904. évi december hó 20 án délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Csopó u. 19. sz. a., a fővárosi kölesönös segélyző egylet 300 kor., Wachter Károly 20 kor., kir. kincstár 45 kor. 82 fill., Gárdonyi és Tsa 266 kor. 72 fill., Stelly Géza 60 kor. és Koch Testvérek 160 kor. s járulékaik kielégítésére is megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. évi november hó 40-án.

Bódogh Zsigmond, birói kiküldött.

Az üzlet teljes feloszlátása miatt
hatóságilag engedélyezett

végkiárulás Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

legalkalmasabb karácsonyi
és ujévi ajándékoknak ajánlja
a még raktáron lévő árukat,
melyek minden elfogadható áron
végkiárúsíttatnak.

A kiárulás már csak rövid ideig
tart.

Az üzlethelyiség kiadó.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

16 forinttól feljebb készítek finom gyapju szöveteimből divatos férfi öltönyöket vagy téli kabátokat. Mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol uri szabó és Drezdai akadémiában végzett szabász. Üzlet Piacz-utca 66.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék egy életnagyságu kép bármily fénykép után megrendelhető csak 3 frt. Harmathy Pál antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Ajándék könyvek és külföldi levélbélyegek óriási választékban.

Fiú! Bónultan kinlódva vergődöm. Ha szeret — azonnal jöjjön megfojtani.

Január elsejére a piacon vagy közelében egy két szobás garsvn lakás kerestetik. Czimek a kiadóba küldendők.

Labda Rózsa levele van a kiadóban.

Yost-írógép kevésbé használt félárban eladó József k. herceg-u. 26. sz. emeleten. Telefon szám 231.

Áruszállításra kis, könnyebb kézikocsi kerestetik. Czim a kiadóhivatalba.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi-utca 27.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Jó házilag készített borecet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886-os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 27. sz.

Zádor Lajos

divattermében
december 31-ig
ritka alkalmi bevásárlás
női divatcikkekben.

Finom gyapju szövetek, selymek, di-
szek, női és gyermek felöltők, blousok
szőrme boák és karmantyuk
rendkívüli leszállított árakban.

Múlt évi cikkek minden árban
kiárusítottak.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus-teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.

CSOKOLADÉK
TEA SÜTEMÉNYEK
BOMBONOK
DESSZERTEK
KAKAO
CAKES
KÁVÉPÓTLEK

„CHOCOLAT LOBOSITZ“

Az 1895. évi Cairói s az 1896. évi Londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevél s arany éremmel kitüntetve s orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt készlet

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos bántalmi, u. m. köszvény, csusz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestén: Török Izsáczfür gyógy-szertárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyasint a főváros s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Debreczenben: Mihalovits Jenő, Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla és Szilcz Ferencz gyógyszerészeknél

! Nagy meglepetés!

Soha az életben többé ez alkalom

500 darab tárgy 1 frt 95 kr.

egy gyönyörű aranyozott óra, pontos, 3 évi jótállással és hozzávaló lánczsal. Divatos férfi selyem nyakkendő, 3 drb férfi zseb-kendő, egy remek férfigyűrű kőutázzattal, 1 remek bőrszény, 1 remek zsebtűkőr, 1 pár kézelőgomb, 3 mellgomb, 3% double arany patentesatt, 1 prima nickel íróeszköz, 1 csinos képalbum 36 képpel a világ szépeit, 1 elegáns párizsi női melltű (ujdonság), 1 pár fülbevaló, Similgyémánttal, 3 tréfás tárgy nagyhatású öreg és fiatalokra, 20 érdekes levelezőlap és még a háznál nélkülözhetetlen 400 különböző tárgyak. Mindezek az órával együtt, mely maga az összeget megéri, csak 1 frt 95 kr. Szétküldés utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében: „Wiener“ Central-Versandhaus Lust P. Krakau 431. N. B. Meg nem felelőkért a pénz visszaküldetik.

KUGLER CZUKORKÁK

eredeti csomagolásban kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

czégnél

Debreczen, Kossuth-u. 11.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelési szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék hüzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.